

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 30 D. Letno 360 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta
enkrat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

Obvezni izvod.
P. n. Vseučiliška knjižnica
Pavšalni franko.
Ljubljana.

Uredništvo:
Woltova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
Maršičeva trg 8. Telefon 44
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložiti znamka
za odgovor.

Odločitev demokratskega kluba pade danes.

OSTRI NASTOPI PRIBIČEVIČEVH PRISTASEV. PRIZNANJE, DA JE DAVIDOVIČEVA AKCIJA IZZVALA RAZDOR V KLUBU. VOLITEV ODSEKA ZA KONČNE REZOLUCIJE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoldne ob 10 uri je demokratski klub nadaljeval svoje diskuzije. Popoldne so govorili govorniki obeh skupin v klubu in je bil h koncu izvoljen odsek sedmih članov, ki naj položaj v klubu prouči in potem predloži eventualno skupno resolucijo, ako bi mu to sploh uspelo. Imenovani odsek se sestane jutri ob 7 uri, nato pa bo klubova seja, ki je napovedana ob 10 uri, razpravljala o končnih sklepih.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoldne ob 10 uri je demokratski klub nadaljeval svojo sejo. Po kratkem in brezpomembnem govoru Rajka Aršiča je govoril minister financ dr. Kumanudi, ki je v daljšem govoru pojasnjeval svoje stališče in kritiziral govor Davidoviča, češ da je ta govoril to, česar pravzaprav ni hotel, ni pa govoril o tem, kar je bil glavni namen njegovega govora. Kumanudi je povdarjal nadalje, da je on sam izprva simpatiziral z idejami zagrebškega kongresa, v katerem je videl pot k sporazumljenju v notranji politiki. Ko pa se je pokazalo da zasleduje isti čisto druge namene,

namreč strmoglavljenje vlade, tedaj se je moral demokratski klub postaviti na nasprotno stališče. Nadalje je dr. Kumanudi obsojal tudi Radiča, ki je samo za svoj prihod v Beograd zahteval, da se strmoglavljeno stara in sestavi nova koncentracijska vlada. Govornik je povdarjal, da je nemogoče v tej skupščini ustvariti drugo koalicio, kot je sedanja, češ da bi druga kombinacija peljala le h katastrofi. Ne pustimo, tako je dr. Kumanudi zaključil svoj govor, da postanejo radikali boljše zaščitniki sedanje ustave kot mi, ki smo bili doslej vedno prvi boritelji za Vidovdanske ustave. Nato je govoril poslanec Šumenković, ki je naglašal, da v klubu ni nikakih programatičnih, marveč da so samo taktična nasprotja. Le nujnost hrvatskega vprašanja, da je privedla v klub do nesporazumljenja. Kot tretji govornik je nastopil poslanec Vilder, ki je istotako napadal Davidovičevo akcijo, češ da je bila prosta partijska spekulacija, ki je le povzročila razdor v klubu in napravila mučen utis na demokrate na Hrvatskem.

DR. KOROŠEC ŽE SILI V NOVO VLADO.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva ni bilo nikakih pogajanj, oziroma posvetovanj o novi vladi. Danes predpoldne so se vršile seje opozicijskih klubov, na katerih se je razpravljalo o položaju. Jugoslovanski (dr. Korošec) klub je pripravljen vstopiti v novo vlado, ako bi se izpolnili nekateri pogoji, ki jih stavi z ozirom na Slovenijo.

POVRATEK DR. NINČIČA V BEOGRAD.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes zjutraj se je vrnil semkaj minister zunanjih del dr. Ninčič.

RAZPRAVA O IZVOZU SVINJ SE NADALJUJE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Včeraj je ekonomsko-finančni komite nadaljeval razpravo o znižanju carine za izvoz svinj. Do končnega sklepa še ni prišlo. Sekcijski šef v ministrstvu za trgovino in industrijo Todorović je zagovarjal stališče Puclja. Ker je ta zadeva administrativnega značaja, more biti rešena tudi ako je dosedanja vlada demisionirala.

USTANOVITEV DRŽAVNEGA SAVEZA INDUSTRIJCEV.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoldne se je vršila konferenca poslaničkov vseh industrijskih zvez cele države, na kateri je bila ustvarjena organizacija osrednjega industrijskega saveza. Predsednikom konference je bil izvoljen Bayloni, ki je sejo otvoril in pozdravil navzoče. Delegat Turčin je nato razpravljalo o uspehu svojega proučevanja centralnih organizacij v inozemstvu. Po končani diskusiji o tem vprašanju je bil sprejet pravilnik osrednjega urada in proračun za prvo leto. Predsednikovim namestnikom je bil izvoljen Aleksander, predsednik industrijske zveze v Zagrebu, in nato še en član upravnega odbora Zveze industrialcev v Ljubljani. Prvim tajnikom je bil izvoljen Turčin, drugim g. dr. Gregorič. Industrijski savez bo pričel poslovati s počektom prihodnjega leta.

GRŠKI DEMANTI O NEREDIH V TRAKIJI.

Atene, 6. decembra. (Izv.) Grško časopisje dementira vesti o uporabi grških čet v Trakiji in o odstopu komandanta trakijske armade generala Niederja.

Borzna poročila.

Curich, 6. decembra. Berlin 0.06375, New York 531.50, London 24.19, Pariz 36.95, Milan 26.25, Praga 16.82, Budimpešta 0.23, Zagreb 1.80, Bukarešta 3.35, Varšava 3.25, Dunaj 0.075, avstrijske krone 0.076.

Berlin, 6. novembra. Dunaj 11.77, Budimpešta 359, Milan 413.96, Praga 26.432, Pariz 58.104, London 38.154.375, New York 8391.46, Curich 157.106, Beograd 11.271.

Praga, 6. decembra. Dunaj 0.04225, Berlin 0.3275, Rim 154.25, italijanske lire 154.25, Budimpešta 1.3025, Pariz 219.25, London 142.45, New York 31.40, Curich 593.25, Beograd 42.50.

Dunaj, 6. decembra. Devize: Zagreb 237.75—238.75, Beograd 951—953, Berlin 8.50—8.80, Budimpešta 31.15—31.25, London 325.450—326.050, Milan 3526—3524, New York 71.525—71.6275, Pariz 4969—4981, Praga 2262—2268, Sofija 539.50—540.50, Curich 13.460. — Valute: ameriški dolar 71.150—71.450, bolgarski lev 512—522, nemške marke 8.65—9.65, angleški funti 324.950—325.950, francoski franki 4910—4940, italijanske lire 3492.50—3507.50, jugoslovanski dinarji 940—944, romunski lei 440—442, švicarski franki 13.370—13.430, češkoslovaške krone 2245—2255, madžarske krone 30.40—30.60.

Zagreb, 6. decembra. Devize: Dunaj 0.1075—0.1125, Berlin 0.80—1, Budimpešta 3.05—3.35, Bukarešta 45—0, Italija 355—359, London 328.50—333.50, New York 73.50, Pariz 502.50—507.50, Praga 228.50—231.50, Švica 1367—1377, Varšava 0.35—0.55, Valute: Ameriški dolar 71.50—72.50, avstrijske krone 0.108—0.113, bolgarski lev 0—49, češkoslovaške krone 225.50—228.50, angleški funti 325.50—330.50, francoski franki 497.50—502.50, madžarske krone 3.05—3.25, romunski lei 44.25—45.75, švicarski franki 13.60—0, italijanske lire 351—355, poljske marke 0.37—0.47.

Beograd, 6. decembra. Dunaj 0.1125, Berlin 0.975, Budimpešta 3.20, Bukarešta 48, Italija 355, London 326, New York 79, Pariz 503, Ženeva 1365, Solun 75.95.

Misli italijanskega učenjaka.

Gosp. dr. Avrelij Palmieri, vodja rimskega »Zavoda za zgodovno Evropo«, torej vsekakor oseba z znanstvenimi ambicijami, je obelodanil v včerajšnjem »Slovencu« članek, v katerem predlaga za sporazum z Italijo. Članek, ki izhaja morebiti od dobrega človeka, pa vsebuje stilstično tako zapletene stavke in nazive, da jih kot dobri patrijoti ne moremo dopustiti v slovenski javnosti. Danes po preteku štirih let izzvalne politike od strani službene Italije, danes po preteku vnebovpijočih nasilstev, ki jih je izvršil italijanski narod nad našim rodovom v Juljski Benečiji, se spozabi slovenski list, da prinese Slovincem članek z naslovom »za sporazum z Italijo«, kakor da bi Jugoslavija bila potrebna italijanskega prigovarjanja k spravilnim odnosom z Italijo, kakor da bi jugoslovanski narod bil kriv sporu, ki je nastal na obalah jadranskega morja.

Z vsjo odločnostjo moramo zavrniti mnenje gosp. Palmierija, kakor da je odlaganje izvršitve rapalske pogodbe in dogovora v St. Margheriti glavni razlog sedanega spora. Z enako določnostjo mu moramo izpovedati, da ne verujemo v skorajšnje likvidacije naših spornih vprašanj in v podoviti mir med obema narodoma. Kašči ta likvidacija se bo od strani Italije izvršila kvečjemu na sporednem poprisku, medtem ko bo ostala glavna likvidacijska masa nedotaknjena. In ta masa je ravno »primorsko vprašanje«, pod katerim razumevamo dosedanjo in bodočo usodo našega naroda v zasedenem ozemlju. Samo na enem mestu svojevzja članka se gosp. Palmieri dotalne tega vprašanja, omalovažujoč ga s frazo o »bolestnih epizodah«. To ni epizoda gosp. Palmieri, od tega vprašanja, oziroma od tega epizoda bo zavlečena usoda vsega prijateljstva, ki si ga želita z jugoslovanskim narodom in ki je Italiji vsekakor iz gospodarskih in kulturnih razlogov zelo potreben. Kako prezirne in kako ne upoštevate teh epizod, so razvidni tudi iz Vašega izzvalnega stavka, ki ste si ga upali napisati v članek namenjen slovenskemu listu, v katerem govorite, da so meje Italije »sedaj ustanovljene v smislu njenih teženj«. Ako bi se vi zavedali, da je Italija edina kriva na sedanjem sporu, da je ona edina zavlačevala sporazum na jadranski obali, da je ona edina kriva na golgoti jugoslovanskega naroda v Juljski Benečiji, da so njeni državljani vršili skozi štiri leta nezastlana nasilstva nad našim rodovom, da so mu sežigali domove, da so mu pljuvali v njegov posvečen obraz, da so ga teptali, da so mu odjemali narodne šole, da so zavirali polet in svobodo njegovega žlahtnega hrepenenja po samostanem drvečnem življenju, tedaj bi se vi ne osmeli pomoliti nam pod nos članek »za sporazum z Italijo«, tedaj bi nam rajši govorili o »sporazumu z Jugoslavijo« in bi pripovedovali svojim rojakom, da je barbarizem, da je sramota za italijansko kulturo, za značaj italijanskega naroda, ako se na ta način postopa proti našemu življu. To bi moral ravno vi s posebno vnueno zagovarjati v italijanskem tisku, ki je vaše življensko delo posvečeno duhovnim tvornim slovanskih narodov.

Met, o katerih pravite, da jih je doseglja Italija v zmislu svojih teženj, mi ne bomo priznali, dokler se bo postopalo z našim narodom na dosedanji barbarski način.

Spor radi morskih ožin.

ANGLIJA ZA SVOBODEN PREHOD VOJNIH IN TRGOVSKIH LADIJ.
RUSIJA ZA UTRDJE IN PROTI VOJNIM LADJAM.

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Komisija za teritorijalna in vojaška vprašanja je danes predpoldne nadaljevala proučevanje vprašanja morskih ožin. Lord Curzon je najprej na kratko pogledal predloge ruskih delegatov, nato je poročal o predlogih zaveznikov, našajajočih se na svobodo morskih ožin tako v vojnem kakor tudi v mirnem času in na njihovo razorožitev. Barres in Carroni sta podpirala Curzonove predloge, ki upoštevajo splošne interese. Child in Spaljaković sta nato poročala o stališču ameriške oziroma jugoslovanske delegacije, dočim sta si Izmet paša in Čičerin odgovor še pridržala.

NEMIR V RIMU RADI BEOGRAJSKE VLADNE KRIZE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Vest o demisiji beogradske vlade je v Rimu izzvala veliko presenečenje in to tembolji, ker se v kratkem pričakuje sestanek našega zunanega ministra dr. Ninčiča z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem v Milanu. Na tem sestanku naj bi padla odločitev glede bodočih odnosov Italije napram Jugoslaviji. Glasom poročil nekaterih italijanskih časopisov bi se imel dr. Ninčič sestati tudi s Contarinijem. Italijansko zunanje ministrstvo ni o tem sestanku izdalo nikakih oficijelnih vesti in so mogli zato italijanski listi pričevati različne kombinacije. V italijanskih političnih krogih se sedanja situacija z ozirom

na medsebojne odnose ne presola ravno optimistično.

ITALIJANSKO JAVNO MNENJE O PADCU PAŠIČEVE VLADE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Kakor javlja »Politika« iz Rima, si javno mnenje v Italiji še ni na jasnem, ali je padec Pašiča smatrati za vesel ali neugoden dogodek. Kot naslednik Pašičev se omenja dr. Ninčič, katerega smatrajo italijanski politični krogi za prijatelja Italije.

Pariz, 6. decembra. (Izv.) Ameriški delegat Thester je odpoval v Angoro, da začne tam pogajanja v svrhu zaščite ameriških interesov v Turčiji. Iz Angore odpovalje nato v Carigrad, kjer bo imel posvetovanje s tamošnjim ameriškim zastopnikom.

Radikalci nezadovoljni z dem. razpravo.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Ministrski predsednik Pašič je danes obiskal poslance Jovanovića, Tričkovića in Miletića, s katerimi se je razgovarjal o političnem položaju, nastalem vsled krize. Istotako se je že včeraj zvečer vršila ožja konferenca poslancev radikalne stranke, ki z razpravami v de-

mokratskem klubu niso zadovoljni, ker se je iz njih razvidelo, da so demokrate povečini za pogajanja s hrvatskim blokom. Radi tega so radikalci mnenja, da predstavljajo edini izhod iz sedanje situacije nove volitve, ki naj se vrše spomladi leta 1923.

Vstaja macedonskih četašev.

MOBILIZACIJA POSEBNIH KMETSKIH ODELKOV PROTI MACEDONSKIM USTAŠEM.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Poslednja poročila iz Sofije javljajo, da je bolgarska vlada z ozirom na vstajo Protogerova, Todorova in Aleksandrova, kakor z ozirom na zavzetje Čustendila povzela energične korake. Razven regularne vojske je vlada mobilizirala tudi kmetijske oddelke iz severne Bolgarske. Ti kmetijski oddelki so že odšli proti Čustendilu in se nahajajo baje že v boju z uporniki. Slednji so se umaknili proti srbski meji. V zvezi s tem je naša država ukrenila vse potrebno v

bojni minister Pešič v tej zadevi konferiral s predsednikom vlade Pašičem.

Sofija, 6. decembra. (Izv.) V ponedeljek zjutraj je navalila tolpa macedonskih vstašev na mesto Čustendil. Ker ni našla nikak odpora, je pretrgala žične zveze z Sofijo, aretirala več članov macedonske stranke, kakor tudi drugih meščanov. Bolgarska vlada je napravila že potrebne korake, da zaustavi to bivanje. Ker vlada v ostali državi popoln red in mir, ni ta dogodek vzbudil posebne pozornosti.

Dvoličje italijanske politike na lausanski konferenci.

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Ker je prva seja komisije za morske ožine ponedeljek predpoldne tako burno potekla, je lord Curzon danes povabil zavezniške delegate k sebi, da se z njimi posvetuje o bodočem skupnem nastopu napram sovjetski Rusiji. Soglasje med francosko in angleško delegacijo je bilo hitro doseženo, dočim je pri italijanskih zastopnikih angleški zunanji minister našel na nepričakovan odpor. Italijanski delegat je namreč izjavil, da mora popreje informirati Mussolinija o poteku pogajanj. Splošno se ponajanje italijanske delegacije na konferenci živahno komentira. Čudno se zdi, da se italijanski delegat Carrone pri

vsaki težkoči takoj skrije za šefa svoje vlade Mussolinija. Nastop italijanske delegacije vzhemirja konferenčne kroge tembolji, ker se sedaj Krasin nahaja v Italiji, kjer se pogaja z Mussolinijem. Različne intrige, ki jih spleta sovjetska Rusija med posameznimi delegacijami se ostro obsojajo ni so zavezniški krogi prepričani, da nameravajo ruski delegati Turke pregovoriti, da ne sklenejo z zavezniki nikake pogodbe. Nadaljevanje pogajanj odvisi sedaj od odgovora Italije. Zavezniki dvomijo, da bi bil odgovor Italije na angleško-francoske predloge zadovoljiv, čeprav se lord Curzon zelo trudi, da bi zopet vzpostavil medzavezniško fronto.

SPOPAD MED ANGLEŠKIMI ČETAMI IN CARIGRAJSKO POLICIJO.

London, 6. decembra. (Izv.) Glasom vesti iz Carigrada, se je včeraj tam pripetil resen dogodek. Turška policija je zabranila vkrcanje grških in armenskih podanikov, ki so hoteli zapustiti Carigrad. Angleške čete so nato zasedle carinsko postopje in od tamkaj s pomočjo strojnih pušk omogočile vkrcanje. Danes popoldne pa je turška policija zopet zabranila izkrcanje beguncev iz otoka Samos, ki so na krovu neke francoske vojne ladje dospeli semkaj. Oba incidenta sta prišla pred razsodišče vrhovnih komisarjev.

SPOR MED GRŠKIM KRALJEM IN REVOLUCIONARNIM ODBOROM.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Glasom poročil iz Aten je grški kralj Jurij baje zahteval razpustitev revolucionarnega odbora. Ta kraljeva zahteva je vzbudila veliko presenečenje. V političnih krogih je kraljev nastop, ki naj bi imel značaj demonstracije proti sodbi nad princem Andrejem, le še potrdila mnenje, da je cela grška dinastija kriva po-taza v Mali Aziji. Razpokoženje za pro-

klamacija republike raste vedno bolj. Vest, da je princ Jurij poskušal ubežati, se ne potrjuje.

PREGANJANJA KRISTJANOV V TURČIJI.

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Apostolski nuncij v Bernu je poslal predsedniku lausanske konference noto, v kateri pravi, da je sveta stolica iz Carigrada prejela vznemirljiva poročila glede tamkaj nahajajočih se kristjanov. Zato prosi v imenu svetega očeta, da podvzame konferenca čimprej uspešne korake v svrhu zaščite kruto preganjanih krščanskih podanikov turške države.

UGODEN POTEK RAZOROŽITVENE KONFERENCE V MOSKVI.

Varšava, 6. decembra. (Izv.) Kakor poroča poljski brzojavni urad iz Moskve, so pri prvi skupni seji komisije za razorožitev po končanem govoru Litvinova posamezni delegati povdarjali miroljubne tendence svojih držav in njihovo pripravljenost k vojaški in politični razorožitvi.

Clemenceau v Ameriki.

Clemenceau je gotovo velik patrijot in navzile svoji starosti mož izredne energije. Ko je po dobljeni svetovni vojni kandidiral za predsednika francoske republike in v zahvalo za svoje zasluge propadel, ga ta neuspeli ni vrgel v pozno ujaljenih veličin, ampak je mož delal dalje za svojo domovino. In sedaj je vzel nase nalogo, ki bi si jo komaj upal prevzeti danes kak Francoz: podal se je v Ameriko, da s predavanji po glavnih mestih razloži položaj Francije in upravičenost njenih zahtev proti Nemčiji.

Predzgodovina tega potovanja je sledeča. Kakor znano, se je vršila lanskega leta konferenca v Washingtonu, ki je imela za cilj, da pridobi evropskim državam pomoč Združenih držav. Na tej konferenci pa je imela Francija nesrečo. Njen zastopnik, ministrski predsednik Briand, je dopovedoval ameriškim poslušalcem, kako je Franciji potrebna velika stalna armada in koliko ta armada stane. Amerikanci so nekaj časa poslušali te tirade, končno pa so se začeli vpraševati: zakaj nam pripoveduje vse to? Ali mislijo v Evropi, da jim bo Amerika za to dajala denar, da se bodo obojevali in pripravljali na novo vojno? S tem je bil uspeh konference zapečaten.

Lloyd George, ki je bolje poznal Amerikance, je nato predlagal Briandu konferenco evropskih držav, kjer naj bi se te zedinile vsaj v glavnih vprašanjih. Zato bi morala Francija nekaj popustiti v svoji intransigentnosti. Tako sporazumljive države bi potem kot zastopnice Evrope prosile ameriške pomoči. Briand je pristal na to. Komaj pa so začeli v Franciji nekaj slutiti o Briando-

vem popuščanju, se je začela proti nje-mu strastna gonja, ministrski svet je imel seje pod vodstvom Milleranda, in ko se je vrnil Briand v Pariz, je ostal samo toliko časa še ministrski predsednik, da je lahko podal demisijo. Njegov naslednik je bil Poincaré, ki ni hotel ničesar vedeti o dogovorih Brianda z Lloydom Georgeom, kar je na eni strani še bolj ohladilo razmerje med Anglijo in Francijo, na drugi strani pa ni podvel Poincaré ničesar, da bi bil skušal ublažiti nepopoljni vtis, ki ga je dobila Amerika o Franciji.

To nalogo je prevzel sedaj nase Clemenceau, vendar se zdi, da je ne bo srečno izpeljal. Sicer so mu kot zmagovalcu v svetovni vojni prirejali povsod veličastne sprejeme, njegova izvajanja o upravičenosti francoskih zahtev proti Nemčiji pa so poslušali precej hladno. To je sangviničnega Clemenceauja zapeljalo do nekoliko neprevidevne taktike. Da izvzove o svojih izvajanjih čim najširšo kritiko in v polemiki pobije svoje nasprotnike, je začel priobčevati v ameriških listih članke, kjer je dokazoval upravičenost svojega stališča. Na protičlanke pa je odgovarjal s satiro in z napadi na posamezne osebe ameriškega javnega življenja. To pa so vsi Amerikanci takoj občutili kot nedopustno vmešavanje v ameriške notranje zadeve. Od takrat ne samo, da nič bolj ne pritrjujejo njegovim dokazovanjem na govorniškem odru — tudi sprejemi na posameznih mestih so mnogo manj sijajni in dosti bolj hladni. Ali bo delež moža, ki je poznal v življenju samo uspehe, na stara leta neuspeh za neuspehom?

Politične vesti.

Politični položaj.

Vladna kriza traja že dva dni. Kako in kaj bo z njo, zavisi od razprav v demokratskem klubu, kjer so desničarji pod vodstvom Svetozara Pribičevića izjavili odločno razčiščenje imenovanih Davidovičeve politike. Jasnno je, da se Davidovič in njegovi prijatelji ne bodo vpognili pred Pribičevićovo vlastito željo in da se bodo pri tej priliki izjavili o svojih končnih namelih z vsoto odločnosti in nedvoumnosti. Politika zagrebškega kongresa, na katerem je sodeloval Davidovič sam, je dozorala. Prejšnja koalicijska vlada je padla, ker ni bilo več enotnosti med demokratsko in radikalno stranko. Poslednja se je zaenkrat postavila za Pašičem in za brezizjemno izvršitev vidovdanske ustave, torej za politiko proti sporazumu s Hrvači, medtem ko se je Davidovičeva skupina približevala hrvatskemu bloku in v tem oziru gledala na konsolidacijo države, ki more priti edino od sporazuma med Hrvači in Srbi. Radikalni so demokratom postavili enostavno vprašanje: ali ste še nadalje z nami ali pa se pridružite hrvatskemu bloku, oziroma politiki, ki predvideva koncentrično nacionalno vladno, svobodno volitve in končno revizijo ustave potom malih izprememb nekih številčnih in upravnih določb vidovdanske ustave. Če se večina demokratskega kluba izjavi za Davidoviča, potem bo radikalni klub ali stopil za Protičem in še nadalje ostal na vodstvu države, ali pa se bo odločil za opozicijo, kar pa bi pomenilo pri tej izraziti vladni stranki nevarnost organizacijskega nazadovanja. Odločitev o sedanjih krizi leži torej v rokah Davidoviča in njegovih pristašev. Če zmaga Pribičević, potem

bo vladna kriza kmalu rešena, če pa odloči Davidovičev naziranje, potem bo kriza trajala nekaj časa, ker se bo radi sestave koncentrične nacionalne vlade razgovarjalo z vsemi činitelji današnje opozicije, predvsem z voditelji hrvatskega bloka.

Davidovič o svojih razgovorih s hrvatskim blokom.

Sotrudniku »Večerne novosti« je izjavil Davidovič glede svojih razgovorov s hrvatskim blokom nastopno: »Razgovor, ki ga vodim s predstavnikih naših hrvatskih strank, da se odzovejo svoji dolžnosti v parlamentu, je v teku. V interesu uspeha teh razgovorov pa je, da o njih poteku zaenkrat ne obveščam javnosti. Povsem vam lahko je toliko, da sem velik optimist v vprašanju učitve našega edinstva, ki je nobena mračna sila ali pogrešno pojmovanje ne bo omajalo. Zdrav element našega rodu bo triumfal. Danes zvečer se je z mano dolgo razgovarjal g. Drinković, vodja hrvatske zajednice in verujem, da je samo vprašanje nekaj dni, ne pa daljšega časa, da bo večina poslancev iz hrvatskega dela našega naroda izvrševala svojo dolžnost, da se ojači vlada, ker bo naslonjena na celokupni naš narod, in da bo zedinjena delovala na poboljšanje naše države. S tem se bo povečal ugled naše države v inostranstvu. Storit bomo morali neke žrtve, da omogočimo hitri razvoj naše domovine. Te žrtve niso nedopustne, ker ne prekoračijo okvirja naših načel. Sedaj nastaja o ločen trenutek našega političnega razvoja, ki bo našemu narodu

dal večji polet za izgradnjo z mukami pridobljene države.»

Radici o položaju.

Te dni je St. Radić podal sotrudniku zagrebških »Novosti« zanimive izjave, iz katerih veje odločen optimizem. Na vprašanje, kaj namerava storiti hrvatski blok, ako njegovo sedanje delo ne doseže cilja, je odgovoril Radić nastopno: »Mi hočemo to državo in v njej sporazum srbskega in hrvatskega naroda in bomo v tem pravcu tako dolgo delovali, dokler ne dosežemo svojega cilja. Od tega nisimo daleč. Ta ideja zajemlje hitro množice za seboj in že sedaj je tako močna, da tudi radikalcji ne morejo drugače, kakor da se izjavljajo proti sporazumu. Mi smo na svojem mestu in sreča je, da smo tu, kajti ne vem, kam bi mase zapeljali frankovci, da so oni na našem mestu. Hrvati zahtevajo sporazum, prej pa se bo zgodilo, da bomo mi razgovarjali z nekom, ki bo prišel na mesto radikalcev, kakor da bi razpravljali radikalcji z nekom, ki bi prišel na naše mesto. Na vprašanje o bodočih dogodkih je izjavil predsednik hrvatskega bloka: »Kmalu bomo imeli volilno vladno, ki bo vlada široke koncentracije, sestavljena vsekakor iz večine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta bi izvedla popolnoma svobodno volitve. Volitve bi se vršile v znaku narodnega sporazuma Hrvatov in Srbov. Po volitvah pa pride na vrsto slika, ki sem jo nedavno podal češkemu novinarju: ako zmagajo zemljoradniki, tedaj je sporazum gotov v nekaj urah, ako zmagajo demokrati, se sporazum ne bo dolgo zavlačeval. Sporazum je sporazum in kot tak predpostavlja zadovoljnost na eni in drugi strani. S tem sem vam povedal vse!»

Jugoslavija in Rusija.

Znani so naši odnosi z Rusijo. Nobenih stikov, nobenega približevanja. Pašičevi zunanji ministri so škilili na rusko protirevolucijo in njene generale in pričakovali skorajšnji povratek caristične Rusije. Ves svet je že opustil nado na preobrat v Rusiji, samo naš Beograd je upal, neupogljivo upal na carizem. V poslednjih mesecih pa so se končno tudi naši izpametovali. Dr. Ninčič razvija prilično zunanje-politično akcijo. Hoče se uveljaviti s širokimi pogledi. Zato se približuje Bolgarski, posreduje med Turčijo in balkanskimi državami ter vodi uljudne pregovore s Mussolinijem. Sedaj prihajajo iz Lausanne vesti, da se je sestel tudi s sovjetskim diplomatom Čičerinom in s tem razdrli ledino naših odnošajev z Rusijo. Ta sestanek je celo bil tako uspešen, da je dosegel precejšen sporazum. Gotovo je že, da se pred koncem tega leta prispe v Beograd zastopnik Rusije o obliki delegata sovjetskega rdečega križa, naša vlada pa odpošlje v Moskvo enakega zastopnika. Izgleda pa, da se je dosegel še drugi sporazum, glasom katerega bo naša država čimprej stonila z Rusijo v redne diplomatske stike.

»Slovenec« bum, bum.

Oni dan je »Slovenec« na debelo oznanil, da pripravlja »Jugoslovanska zajednica«, proti klerikalcem — demonstracije. Gospodje v črnih talarjih so se »Slovenčevega« oznanila tako zbalji, da so zabarikadirali Katoliški tiskarno in knezoškofijsko palačo s centralističnimi bajonetji. Odveč je bil strah, demonstracija ni bilo, ker tudi nihče demonstrirati ni mislil. — Slovenec pa ne more živeti brez senzacij ni zato je svojim brunnim bralcem predložil novo straš-

no vest: »Zajednica« vloži pritožbo proti občinskim volitvam v Ljubljani. Zajedničarski zarotniki so se sestali v Narodni tiskarni in sklenili to in to! Seveda je tudi ta vest od konca do kraja izmišljena. Nihče ne misli na pritožbe, najmanj pa »Jugoslov. zajednica«. Gospodje okrog »Slovenca« naj ne bodo tako nervozni. Zmagovalcem se kaj takega kar nič ne poda.

Sami spadate na obtožno klopi!

»Slovenec« zelo rad besediči »o reakcionarnstvu zadnjih 40. let na mestnem magistratu.« Gotovo, marsikaj ni bilo v redu, ponovno smo kritično ugotovili napake, ki jih je zakrivila bivša narodno-napredna stranka na mest-

nem magistratu. Vendar pa krivde ne nosi samo narodno-napredna stranka, ampak v prav isti meri, če ne več — klerikalna stranka. Ljubljana še ni pozabila na politična razbojnišva bivšega deželnega odbora kranjskega in njegovih eksponentov Stiefa in Kregarja v občinskem svetu. SLS je prepredila odobritev mestnih proračunov, SLS je ovirala redno mestno gospodarstvo, SLS je kriva, da ni regulirana Ljubljana električne centrale z vodno silo. »Slovenec« je kot zastopnik bivše avstrijske SLS najmanje opravičen obsojati reakcionarno mestno gospodarstvo bivših občinskih svetov, ko spada sam na obtožno klopi!

Gospodarstvo.

NAS BLAGOVNI PROMET Z ROMUNIJO.

Ena najvažnejših nalog naših narodno-gospodarskih faktorjev je definitivna ureditev trgovskih in prometnih odnošajev z Romunijo. Provizorično stanje, ki vlada med obema državama, je v mnogih slučajih zlasti za našega trgovca nevzdržno ter kriči po skorajšnji ureditvi.

Romunija nima modernega carinskega zakona. Njeni carinski predpisi so nekak konglomerat odredb, ki so prevzete iz starega carinskega zakona iz leta 1860. Tedaj Romunija še ni imela železnice ter se je uvažalo blago le z navadnimi vozovi ali pa po vodi. Vozniki, ki so to blago prevažali, že tudi tedaj niso bili posebno tankovestni napram državi, ki so jo skušali prav pogosto ogoljufati s tem, da so blago preje prodali, kakor pa je bilo ocarijneno. Proti temu se je zavarovala država na ta način, da je naložila odgovornost za razliko v teži blaga, t. j. pri uvozu in pa ob priliki končnega ocarijnjenja na naslovljenca.

Ta določba velja v Romuniji še danes, kar pa nikakor ne odgovarja sedanjim modernim prometnim razmeram. Danes se uvažajo blago potom direktnih tovornih listov po železnici in naslovljenec nima niti najmanjšega vpliva in pravice razpolaganja z blagom, predno mu ga carinarnica ne izroči. Obmejni carinski uradi, odnosno špediterji zaznamujejo v takozvanem tranzitnem listu one podatke o teži blaga, ki se nahajajo na voznom listu, ne da bi se blago pri tem tehtalo. Ako se sedaj pokaže pri končnem ocarijnjenju pri neki carinarnici v notranjosti države, kjer se blago tehta, kaka razlika med tu ugotovljeno in v tranzitnem listu označeno težo, je za ta minus naslovljenec, ki največkrat blaga niti videl ni, niti ni najmanj z njim razpolagal, občutno kaznovan.

Znano je, da se na železnicah mnogo blaga pokrade. Carinska oblast se seveda ne briga za take tatvine. Nekaj nezdravega in velik nesmisel pa je v tem, da mora naslovljenec plačati v slučaju, da je v notranjosti države pri carinjenju teža manjša, kakor pa je navedena v voznom listu. (ki je, kakor je znano iz izkustva, dostikrat skrajno nezanesljiv), ne samo v polnem znesku carinsko pristojbino za primanjkljaj, ampak tudi celo še kazen v štirikratnem iznosu. Tu je nekdo kaznovan zato, ker mu je del poslanega blaga ukraden.

Z Romunijo stopamo v vedno tesnejše trgovinske odnose. Radi tega je upati, da se bodo naša oblastva zavzela za koristi našega trgovstva s tem, da bodo delovala na to, da se ta in slične

nesmiselne odredbe, ki promet med obema državama samo ovirajo, odpravijo. »Z. T.«

+ Dohodki naše države v oktobru so znašali na kolekih in pristojbinah 36,365.006,34 Din, za 13,638.000,85 Din več kakor v istem mesecu pretečenega leta.

+ Pogajanja o tržaškem pristanišču. V kratkem se bodo vršila med Češkoslovaško in Italijo pogajanja, na katerih se bodo obravnavala zadeva čsl. tranzita preko Trsta. Pri tem gre za izpopolnitev in izvedbo posebnega čsl. italijanskega dogovora iz leta 1920 o olajšanju tranzita preko tržaškega pristanišča.

+ Blagovni uvoz v Jugoslavijo. Ves uvoz v našo državo se vrši po dovoljevalnem postopanju. Naši trgovci smejo blago naročiti šele tedaj, če imajo od pristojne oblasti dovoljenje uvoza. Blago, ki pride brez takega dovoljenja na mejo, se brezpogojno zavrne.

+ Produkcija živega srebra v Rusiji je v zadnjem času občutno padla. Živosrebrna industrija je namreč pristljena, vsled pomanjkanja odjemalcev omejevati svojo produkcijo. Po podatkih sovjetske Rusije se je produciralo v oktobru v južnoruskem industrijskem okrožju v celoti samo 120 pudov živega srebra. V splošnem so vsi živosrebrni producenti mnenja, da se produkcija živega srebra v doglednem času še ne bo dvignila.

+ Nove carinske postavke v Italiji. Z novimi carinskimi postavkami je Italija zelo poivila uvozne pristojbine za kemijske produkte. Carina za anilinske derivate znaša od sedaj 300 lir na meterski stot (preje 120 lir), za naftalinske produkte naftol, derivate in karbola, benzola, toluola, xylola, po 300 lir za meterski stot.

+ Madžarske tovarne strojev in naša carina. Vsled padca nemške marke so postali pri nas nemški stroji tako poceni, da je izključena konkurenca vsake druge države, kar zlasti v veliki meri občutijo madžarske strojne tovarne v trgovini z Balkanom, to tembolj, ker uživa nemško blago privilegirano carino, medtem, ker se mora za madžarsko blago plačati polna carina. Zato namerava madžarska vlada po dovršenju gospodarskih dogovorov s Češkoslovaško začeti pogajanja z Jugoslavijo, da dobi tudi madžarsko blago razne carinske in transportne ugodnosti.

+ Obtok bankovcev v Madžarski je znašal 23. novembra t. l. 70 in eno tretjino milijarde. Ta obtok je zrastle od 16. do 23. nov. za 160 milijonov madž. kron.

FRAN BRKIN:

Kanclist Branimir Sraka.

Tiho in mirno je živel gospod Branimir enakomerno življenje vladnega kanclista. Od osmih do dveh je sedel v svoji zaprašeni, mračni in zaduhli pisarnici, po obedu je pa narezal ženi drva in ko je ona pomila, sta odšla, razgovarjajoč se o draginskih dokladah na izprehod.

Zvečer je nataknil copate in bral ženi, ki je pletla nogavice in krpala perilo — vladni »Ljubljanski list«. Volil je vedno one kandidate, ki mu jih je priporočal »Ljubljanski list« in na katere je namigaval njegov pisarniški ravnatelj, sicer se je pa bal politike kot hudič križa. Organiziran je bil samo pri »Uradniški zvezi«, katere blagajnik je bil njegov uradni predstojnik.

V to tiho in srečno življenje je pa naenkrat udarila strašna bomba. Politično življenje, katerega on ni razumel in katerega se tudi ni upal doumeti, se je zapletalo in končno zamotalo tako čudno, da je postal njegov resorni minister dr. Jurij Storklja, načelnik »Napredne stranke«, deželni predsednik dr. Milivoj Sraka, voditelj »Narodne stranke«, njegov novi pisarniški ravnatelj pa Ognjeslav Pezdur, odločen pristaša »Ljudske stranke«.

In tedaj so bile razpisane tudi volitve v ljubljanski občinski svet. Bra-

nimir Sraka se izprva ni mnogo brigal zanje, a čim bolj se je bližal odločen dan, tem tesneje mu je postajalo pri srcu. Nervozno je listal po »Ljubljanskem listu«, iskajoč poljasnil in navodil, a ta je molčal kot sfinga. Pisarniški ravnatelj je postajal vse priljanejši z njim in že se je nagibal k njegovim stranki, a tedaj izve, da gospod deželni predsednik na tistem polizveduje po mišljenju podrejenega uradništva. Ubogi Branimir Sraka je prvič v življenju začutil grenke posledice, ki jih prinaša kleta nesloga med njegov ljubljani narod. Do vrhunca je pa pripeljala njegova stiska, ko mu je iz urada grede povedal tovariš Solzislav Žolna, da snuje »Napredna stranka« po jasno izraženi želji svojega načelnika dr. Storklje »Klub naprednih kanclistov« in da računajo tudi na njegov pristop.

V njegovem srcu se je prvič v življenju oglašil črv skrbi in razdvojenosti, postajal je vedno bolj molčeč, nemirno se je premetaval ponoči po postelji, ležal je v dve gubi in srebrne nitke na glavi so se začele množiti. — Žalostno je upirala žena oči nanj in ko ji je nekoč na mehko prigovarjanje razodel svoje srčne muke, je nemo obsedela tudi ona in šele čez nekaj časa se ji je izviljo iz dna duše: »Oh, to je kažen božja za naše grehe.«

Čim bolj se je bližal strašni dan volitev, tem huje je postajalo njegovo trpljenje, kajti kakor sulice so se zabadale v pisarni neštete oči vanj, in ga vpraševale po političnem prepričanju,

o katerem ubogi kanclist niti pojma ni imel ter si ga tudi ni upal imeti. Direktni in indirektni migljaji pisarniškega ravnatelja so postajali med štirimi očmi vedno bolj jasni, deželni predsednik je že dal večkrat razumeti, da računava njegova stranka brezpogojno tudi na vse uradništvo in tovariš Žolna je namigaval na maščevanje dr. Storklje, če bo glasoval kak uradnik z njegovimi najhujšimi političnimi nasprotniki. Ko je prihajal ubogi Sraka od dveh domov, ga je čakal na krožniku cel kup agitacijskih dopisnic, pisem, letakov in časnikov, ki so mu jih pošiljale narodna, napredna in ljudska stranka. Pred leti je bil na take pošiljateve ponosen, ker je bral iz njih upoštevanje, ki mu ga posvečajo vse politične stranke, danes so ga spravljale v obup, kajti če gre s pisarniškim ravnateljem, ki je njegov neposredni predstojnik, se zamieri deželnemu predsedniku, ki je močnejši, če gre s tem, si nakopije ministrov maščevanje, če pa voli z njegovo stranko, mu zavijeta vrat prvi dve.

Ni imel več miru ne doma, ne v uradu in ne na cesti. Ves zbežan in obupan je blodil po ulicah, a tu so se mu rogali v obraz kričavi lepaki, ki so ponujali in vsiljevali svoje stranke, kakor žid svoje blago. Karkoli je pogledal, povsod so ga udarile v obraz strašne volitve, kamorkoli je stopil, povsod so mu bile za petami volitve.

Prišel je zadnji dan, zadnji večer, zadnja, strašna, obupna noč. Legel je

in zopet vstal, kajti oči ni mogel zatiniti, v glavju mu je tolko kakor pod stopami, iz prsi se mu je vilo obupno ječanje, žena je pod odejo onemogla prebirala jagode rožnega venca. Voli naj kogarkoli, njegova eksistenca visi na niti, že je gledal, kako mu izroča vsakega jutra uradni predstojnik z suhim in mrzlim glasom dekret, v katerem je bilo črno na belem brati, da je reduciran.

In potem je videl, kako sestradana prezebata z družico v skromnem stanovanju brez sredstev, videl je že viseti palčko, ki ga bo nosila od hiše do hiše, ko bo prosil miloščine. »O Bog, o mili Bog, samo skorjico kruha Te prosim, prav nič več«, je ječal, zvijajoč se od bolečine, skrbi in obupa. »Saj sem z vsemi, samo dovolite mi in glasujem z vsemi, s teboj, mogočni Storklja, s teboj silni Sraka in tudi s teboj močni Pezdur, O, ne uničite me in moje dobre družice, saj vam svoj živ dan ni storil nihče ničesar žalega, ne z besedo in ne z dejanjem, da niti z mislijo. O Bog, zakaj si me tako strašno udaril!«

Kako zadovoljen je pozdravljaj kanclist Sraka vsak dan jutranje solnce, danes se mu je pa zdelo, da oznanja sodni dan. Kakor krvav meč maščevanja je pogledalo v skromno kanclistovo sobo, kjer je čakalo dvoje stritih duš poslednjega udarca, poslednjega trenutka — — —

Kakor obsojenec, ki odhaja na morišče, se je obtelel in neka neznanja sila ga je gnala na ulico. Mimo njeza so

vrveli ljudje. Srečavali so ga znanci, na njihovih obrazih je pa bral samo zlobo in posmeh. Optekal se je dalje in dalje, ne vedoč kam, slutil je samo to, da ga vlečejo na strašen, prestrašen kraj, hujši kot morišče.

»Kaj ste že volili, gospod Sraka?« se oglašil naenkrat za njim. Pogleda, bil je gospod ravnatelj Pezdur.

»K-a-a-a-j — — — prosim... oprostite — — — kam... kakkkkk?«

»No ja, saj ste mož, računava na vas z vso gotovostjo, tretja skrinjica je naša«, mu zabčil in odhiti dalje.

Nasproti mu pridrvi tovariš Žolna. »Zdravo Prijatelj, iskal sem te že, je hitro na volišče, peta skrinjica, glej da se ne zmotiš! In tudi hiti dalje, le grozeč pogled ga je še ošinil.

Od strani pa že pridrvi znanec iz predstevne pisarne. »Bog te živi, Sraka, ali že greš, prav, veš gospod predsednik se zanima za vsakega posameznega uradnika.«

Sraka je le še ječjal nerazumljivo besede, njegove oči so zmedeno gledale po mirno idočih in koieno se se mu šibila. Z največjo težavo se je vlekel dalje in komaj živ še približil ne vedoč in kedaj na Golovec. Tam je pa omagal in se zgrudil pod krivim gabrom.

Zazvonilo je poldne, pokleknil je in še enkrat odmolil angelovo češčenje, priporočil svojo družico Bogu, potem je pa odpel pas in se obosil...

Povišanje jamčevine za naročene vagona. Od 1. t. m. je povišana jamčevina za naročene železniške vagona v svrhu natovornosti na 200 Din za vsak vagon. Ta svota pripada železnici, ako se naročeni vagon ne uporabi, za kar je bil naročen.

Uvedba avtomatične telefonske centrale v Beogradu. Ministrstvo pošte in telegrafa je imenovalo posebno komisijo, ki se bavi s proučevanjem uvedbe avtomatične telefonske centrale v Beogradu.

Italijansko francoska trgovinska pogodba je bila podpisana te dni. S to pogodbo se je v bistvu podaljšala leta 1898. sklenjena pogodba ter velja to podaljšanje za dobo enega leta, ki pa se je more z obojestranskim molčecim sporazumom podaljšati za nadaljno dobo.

Obtok novčanice v Avstriji je znašal 23. m. m. 3.133.276.346.096 kron. V osmih dneh se je zmanjšal obtok novčanice za 28.394.426.544 a. kron.

Obtok novčanice na Francoskem je znašal 2. t. m. 35.789.271.000 papirnatih frankov.

Denarna kriza v Rumunski. Karar vse druge države, trpi tudi Rumunija na denarni krizi. Da se reši iz te krize, je prepustila vlada Narodni banki 20.900.000 zlatih kron, ki jih je dobila iz zlatega zaklada a. o. banke.

Narodna banka pa bo za to svoto dala vladi na razpolago angleške funte. Te bo vlada prodala v inozemstvo za leje, katerih se nahaja tam silna množina in ki se jih bo sedaj uporabilo za pokritje kreditnih potreb industrije in trgovine. Ugodno bi vplivalo na rešenje rumunske denarne krize tudi nova izvedba agrarne reforme, vsled katere bi morali kmetje plačati dodeljena zemljišča z tezaviranimi denarnimi sredstvi. Dodeljena zemljišča so vredna okrog 3 milijarde lejev, ki se bodo izplačali depozitiranim zemljiškim posestnikom. Ta kapital se bo pa investiral v industrijska in trgovska podjetja.

Produkcija petroleja na Poljskem. Produkcija petroleja na Poljskem je v primeru z letom 1921, do katerega leta je redovito padala, v zadnjih mesecih leta 1922 precej narasla. Leta 1919 je znašala produkcija 83.170 cistern, leta 1920 76.502 cistern, leta 1921 70.000 cistern. Prvih 7 mesecev letošnjega leta je znašala produkcija 40.860 cistern, medtem, ko je v isti periodi pretečenega leta znašala 40.796 cistern.

Število avtomobilov na Dunaju. Na Dunaju je 5739 osebnih avtomobilov, tako da odpade na 323 prebivalcev 1 avtomobil, 1650 avtomobilov se izposoja, 4000 pa jih je v porabi privatnikov. Vzdrževanje enega avtomobila stane na mesec 3 milijone a. kron, na leto 144 milijard.

Prilodnje predavanje urednika Zv. Bernota: »O razrednem boju« se bo vršilo v četrtek, 7. t. m. ob 20. uri v zakurjeni dvorani hotela »Lloyd« na sv. Petra cesti. Vhod z vrta. Vstopnina: sedež 3 Din, stojišče 1 Din.

Samomor starega Ljubljančana. Včeraj smo poročali o samomoru v Cerkveni ulici, danes pa žal, beležimo že drugega. Zgodilo se je včeraj dopoldne. V svojem stanovanju na Rimski cesti št. 5 si je končal življenje čevljarji mojster Karel Kordelič. Ko se je njegova žena vrnila s trga, ga je našla že mrtvega. Pogreb se bo vršil jutri. Naj počiva v miru!

Maribor.

O eksplozijski nesreči, o kateri smo poročali včeraj, smo izvedeli še sledeče podrobnosti. Vsled silne eksplozije se je zrušilo za Čupičevo delavnico stoječe poslopje, ki je podkopalo pod svojimi ruševinami, kakor že poročano, hišnico Ano Skrbinc in njenega 11 mesecev starega sinčka Francka. Čupiča samega bodo kljub zelo težkim poškodbam najbrže rešili smrti. Pri izkopavanju razvalin so našli v Čupičevi delavnici okoli 30 bomb in 1 ročno granato. Od poslopja sta ostali le še dve steni. Tudi v bližini se nahajajoče stanovanje trgovke Lopič je močno poškodovano.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za obseg kraljevine SHS s sedežem v Mariboru naznanja, da se vrši občni zbor neprekidno v nedeljo, dne 10. decembra ob 9. uri dopoldne v Mariboru v dvorani restavracije pri Stari pivovarni (Halbwild) v Jurčičevi ulici s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo društvene vodstva (predsednika, tajnika, blagajnika). 3. Poročilo nadzorstva. 4. Poročilo ptujske krajevne skupine. 5. Poročilo tiskovnega oddelka društvene glasila Odvetniška pisarna. 6. Zveza društev privatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani. 7. Določitev članarine in naročnine. 8. Mezno gibanje in novi tarifi. 9. Volitve novega odbora ter tiskovnih oddelkov. 10. Slučajnosti.

Posebno se opozarja na 6. točko »Zveza«, h kateri bodo govoril predsednik Kluba zasebnih nameščencev Delavske zbornice iz Ljubljane. Zlasti glede osme točke se bodo vnela živahna debata, ker je naš lojalni poziv »Novi tarifi in naše pričakovanje« v zadnji »Odvetniški pisarni« našel pri večini šefov na gluha ušesa in povsem krivično pojmovanje zakonske odredbe o novih tarifih. S tem so šefi tudi pokazali, da slabo pojmujejo določbe novih tarifov. Seveda veljajo ta izvajanja za celo Slovenijo — ne le za Maribor — torej tudi za Celje, Ljubljano itd. Pozivljamo vse člane, da pridejo točno s primernimi predlogi na naš občni zbor, pa tudi gg. šefi so povabljeni, da bodo slišali naše opravilne očitke in da se zamorejo zagovarjati. — Maribor, dne 5. decembra 1922. Odbor.

Porota v Mariboru. Porotne razprave se prično v ponedeljek 11. t. m. in sicer so razdeljene sledeče: Dne 11. dec. Maks Kocbek (posilstvo), zagovornik dr. Stor; dne 12. dec. Lipoš Farkaš (požig), zagovornik dr. Irgolič; dne 12. decembra Karel Ribič (umor), zagovornik dr. Müller; dne 13. dec. Josip Linče (posilstvo), zagovornik dr. Lipold; dne 13. dec. Ivan Kramer (posilstvo), zagovornik dr. Lipold; dne 14. dec. Ivan Zalik (uboj); dne 15. dec. Ivan Stubeč (poneverba, goljufija), zagovornik dr. Irgolič; dne 16. dec. Simon Britvin, Liza Tomažič, Marija Tomažič (umor).

Tudi jubilej. Dne 4. t. m. je v mariborski kaznišnici doslužil svojo petdeseto kazen neki Ivan Žabjek. No, tudi to je jubilej, čeravno zelo žalosten.

Celje.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek dne 4. decembra je na našem ljudskem vseučilišču imel zanimivo predavanje »o banki« g. ravnatelj Gruden. Gospod predavatelj je govoril o bankah v splošnem, kako so razdeljene bančne kupčije in kupčije z razloženimi papirji, dalje o kupčiji z devizami, o borzi ter o notranjem ustroju bank. Poslušalci so z zanimanjem sledili predavateljevim izvajanjem. — Prilodnje predavanje se vrši v ponedeljek dne 18. t. m. — Po končanem predavanju se je vršila odborova seja, v kateri se je tudi zavzelo stališče nasproti gonji, ki jo je zadnje dni pričelo klerikalno časopisje »Straža« in »Slovenec« namram temu važnemu celjskemu kulturnemu društvu.

Češkoslovaški kvartet »Zika« priredi v sredo dne 13. decembra v mali dvorani hotela »Union« v Celju ob pol 9. uri zvečer drugi komorni večer. Vstopnice se bodo dobile ob 8. dec. dalje v predprodaji v trafiki gospe Kovač v Aleksandrovi ulici.

Miklavžev v Celju. Tudi letos je bilo »Miklavževanje« v Celju veselo. V nedeljo se je vršil Miklavžev večer športnega kluba »Svoboda« v dvorani hotela »Skoberne«, v ponedeljek je bil Miklavžev večer v dvorani Sokolskega doma v Gaberju, pri katerem so bili obdarovani revni otroci. V torek popoldne je bilo obdarovanje otrok v veliki

dvorani Narodnega doma. Istega dne zvečer pa je bil v Narodnem domu običajni Miklavžev večer za odrasle, ki je bil dobro obiskan. Po nastopu Miklavža je bila prijetna prosta zabava. — Tudi po mestnih ulicah smo imeli zvečer priliko opazovati Miklavža s svojim spremstvom, kar je bilo posebno v zabavo mladini.

Klerikalna gonja proti Ljudskemu vseučilišču v Celju. Zadnje dni je klerikalno časopisje, posebno »Straža« in »Slovenec« pričelo ogabno gonjo proti celjskemu Ljudskemu vseučilišču in nje ga predsedniku g. vlad. svetniku Lileku ter podpredsed. nadučitelju g. Bizjaku. Klerikalni listi se hudejejo nad g. vladni svetnikom Lilekom radi njegovih predavanj o razmerju srednješkolskih južnih Slovanov do katoliške cerkve. Ta predavanja so bila popolnoma stvarna na historični podlagi, kajti g. vladni svetnik je priznan historik. Klerikalci so pa baje našli neke dljake, ki so ta predavanja stenografirali in na podlagi tega so klerikalni listi prinesli ostudno zavita in lažljiva poročila o tem predavanju. Te laži in nesramne klevete klerikalcev je g. vladni svetnik v obširnem odgovoru v celjski »Novi Dobi« popolnoma pobil. Enake članke je poslal klerikalnim listom, samo vprašanje je, če jih bodo objavili, ker njihova deviza je pač, boriti se z močjo teme in laži napram kulturnim zavodom. Klerikalnim mračnjakom bi pač svetovali, če nočejo, dasi so bili tudi povabljeni, sodelovati pri tej kulturni instituciji, da isto puste vsaj pri miru in naj ji ne skušajo škodovati z neosnovanimi klevetami in lažmi. Verjamemo, da bi jim bilo ljubeše, da bi našo ljudstvo favalo v temi, zato mu ne privoščijo takih znanstvenih razprav. Roke proč od naših kulturnih institucij!

Sokolstvo.

Izjava. V zadnjem političnem boju v Ljubljani so vkljub ponovnim opozoritvam vlačili Sokolstvo v politiko. Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza obžaluje to dejstvo, ki je proti načelom naše organizacije. Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je v tem oziru izdalo na področje enote poseben ukaz, da mu vsak tak posamezen primer v svrhu sokolsko-pravnega disciplinarnega postopanja takoj naznanijo. — Strelišstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Gledališče in glasba.

Narodno gledališče v Ljubljani: Četrtek, dne 7. decembra 1922. Drama: Idijot. Začetek ob 8. Red D. Opera. Brivec sevilski, Red E.

Iz Gledališke pisarne. Gg. abonenti se vljudno vabijo da plačajo tekom tekočega tedna II. obrok. Uradniški abonenti, ki nišo še plačali III. obroka, se nujno naprošajo, da to store zanesljivo še tekom tekočega tedna. — Uradniške vstopnice so veljavne le v zvezi s slika, katere je treba pokazati vselej z vstopnicami vred biljetorju.

Opera. V Carmen poje vloga Micaele g. Katnerjeva, ki razpolaga z lepo zvonečim sopranom in ji tudi naš jezik ne dela preglavic. Nje prvi debut je ostavil lep vtis. — V »Jenufi« je pri zadnji predstavi pel riharja g. Bagrov, ki pa svojega prednika g. Zupana ne doseza. Čudno, da je bila toplot gledališka publika za to krasno operto skrajno nedostopna. Dasi je bila predstava dobra kot ponavadi, se je po prvem de-

janju komaj par rok dvignilo k ploški. Po drugem in tretjem dejanju je aplava nekoliko narasel. Med solisti je imela zopet gospa Thierryjeva srečen večer. Orkester z nezmanjšano pozornostjo sledi svojemu ognjevitemu kapelniku g. Matačiću.

13 zvezek Male Pesmarice je izšel. V njem je natisnjena, skoro že pozabljena lepa »Podoknica« Avgusta Lešana. Zbori in četverspevi je bodo gotovo veseli. Cena številki I in pol dinarja. Dobiva se v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

10 moških in mešanih zborov Emilia Adamiča na narodna besedila iz Streklejeve zbirke. Izdala Zvezna knjigarna v Ljubljani. Končno je vendar ta prelepa izdaja dotiskana. Našim zborom lahkih in melodioznejših pesmi zelo manjka. Tu jih dobe deset, katere so druga lepša od druge. Naročila sprejema Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8.

Pevska šola spisal Marko Bajuk, kr. profesor in učitelj petja na I. drž. gimnaziji v Ljubljani. Izdala »Pevska zveza«, založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena 45 Din. Preprotna knjiga za pouk v srednjih šolah, v pevskih šolah po društvih. Podrobneje je bomo o priliki o nji govorili, za danes jo toplo priporočamo.

Pevski koledar za leto 1923 izide koncem tega tedna. Razpošljala ga bo Zvezna knjigarna v Ljubljani. Naj ne bo slovenskega pevca in pevke, ki ne bi kupila tega koledarja, ki bo brezdvomno po vsebini in obliki najlepši, kar slihi letos izide. Originalne so v njem kartikature Mateja Hubada, Emilia Adamiča, Zorka Prelovca in Ivana Dražila. Društva! Naročite koledar skupno za vse svoje člane, da si člani prihranijo pisarnje in nekaj poštnih stroškov!

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi v proslavo svoje štridesetletnice, v četrtek, 7. decembra t. l. v prostorih Narodne Citalnice v Kamniku slavnosti koncert, h kateremu se vabijo vsi prijatelji društva in petja. Koncert se ponovi v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 4. uri popoldne v Domžalah v dvorani Sokolskega doma. — Odbor.

Društvene vesti.

Pozdravni večer novincem (bravovski večer). Kakor običajno, priredi tudi letos jugoslov. napred. akad. društvo »Jadransko« pozdravni večer novincem in sicer v soboto, 9. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne »pri Lozarju« na Sv. Jakoba trgu. Tovariši, tovarišice, pridite v polnem številu! Vljudno se vabijo gg. starešine. — Odbor veseličnega oddelka j. n. a. d. Jadrana.

J. A. D. »Triglav« v Ljubljani. V soboto, dne 9. dec. 1922 predava brat Ambrožič: »O Sokolstvu«. Predavanje se vrši ob 8. uri zvečer v učilnici Akad. kolegija. Člani so obvezani udeležiti se predavanja, akademiki Sokoli so vabljeni. — Kulturni odsek.

Klub »Primorke« in društvo »Soča« priredita Miklavževu obdaritev za otroke v petek 8. t. m. ob 15 (treh) popoldne v prostorih »Jadrana« (na vrtu Narodnega doma). Otroci brez spremstva nimajo vstopa. — Darovi se sprejemajo istotam od 10. ure predpoldne do 14. ure (dveh) popoldne. — Vstopnina za spremljevalce 3 Din za osebo. Za otroke vstop prost. — Miklavžev večer za odrasle se vrši, kakor že javljeno, danes, 7. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Kazine.

Dnevne vesti.

Posnemanja vredno. Uprava mesta Beograd se je odločila, razdeliti 300 vagonov premoaga med mestne reževe.

Imenovanje. Načelniku v ministrstvu za narodno zdravje in privatnemu docentu na medicinski fakulteti v Zagrebu, dr. Andreju Stamparju je kralj podelil naslov izrednega vseučiliškega profesorja.

V stalni pokoj so stopili: Jakob Zevnik, kanclist pri okrajnem sodišču v Kamniku, Ivan Rakovec, izvršilni uradnik pri okrajnem sodišču v Ljubljani, Jurij Kolman, sodni sluga v Radovljici in Ignacij Lampič, višji pisarniški oficijal pri sodišču v Ljubljani.

Kraljica protektorata avtokluba. Naša kraljica je prevzela protektorat nad srbskim avtomobilnim klubom.

Dovoljen uvoz ameriške masle. Gospodarska zveza v Ljubljani je dobila dovoljenje, da sme upeljati ameriško maslo. Cena, ki se je uradno ugotovila kot primerna, znaša pri prodaji na drobno 108 kron na debelo pa 106 kron.

Volitve v pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani. Članom pokojniškega zavoda za nameščence se naznanja, da se volitve delegatov do sedaj radi neobjave statuta v Službenih novinah še niso mogle razpisati. Statut je sedaj v Službenih novinah razglašen in se bodo volitve še ta mesec razpisale. Imenik volilcev bo razgrujen v 5 izvodih pri pokojniškem zavodu od 8. do 20. ure v 3 izvodih v trgovski zbornici in delavski zbornici v Ljubljani, v 2 izvodih na magistratu v Mariboru, po 1 izvod na magistratu v Celju, Ptuj in obč. uradu v Trbovljah, v trgovski komori in v radniški komori v Splitu.

Iz »Uradnega lista«. 124. števil. »Uradnega lista« primaša med drugim spremembe zakona o obč. upravi, naredbo pravosodnega ministrstva o trošarinah, bodarinah, prenočninah in vročninah, razglas o železniški taksi za odjeznanje vzorcev iz državnih vagonov, razglas o izvrševanju ocarinjenja po železnici, razpis vrtnarske službe, razglas o izdajanju dovolil za nabavo premoaga ter več drugih razglasov in pa objav.

Ogenj. V Moškancih pri Ptuj je te dni nastal ogenj, ki je uničil enemu posestniku skedenj, dvema pa celo gospodarsko poslopje. Požar je baje nastal vsled neprevidnosti s petrolejko. Škoda je ogromna.

Umrli je v Podkorenu na Gorenjskem posestnik gosp. Lovro Benet, v 64. letu starosti. Pogreb je bil včeraj. Naj počiva v miru!

Umor. Na Selovcu pri Guštanju je posestnik Pušnik s pomočjo svoje žene obesil svojega lastnega očeta. — »Vzgladni« par se nahaja že v zaporu.

Žeparji na semnju v Kamniku. Dne 4. t. m. se je vršil v Kamniku semenj. V veliki gneči je bilo izvršenih kar devet žepnih tatvin in sicer vse pri ženskih osebah. — Najmanjši ukradeni znesek je bil 480 kron; največji pa 9000 kron. — Skupna svota po 43 darilnih ukradenega denarja znaša 48 tisoč 520 kron. — Orožništvo je radi suma teh tatvin aretovalo nekega Janeza Luskovca, mesarskega pomočnika iz Britofa, občina Predoslje p. Kranju.

Brzovlak povozil ženo. Danes popoldne ob 4.15 je brzovlak, ki vozi iz Maribora med postajama Sevnica in Blanco povozil ženo posestnika Založarja iz Ločarjevega doma št. 20. Ponesrečenka je bila na mestu mrtva.

Nesreča na cesti. Blizu Mavčič je šolar Janez Hvastil, na poti v šolo

lezel na neki mimoidoči voz. Pri tem mu je noga zašla med kolo, ki mu je strlo nožno kost. Oddali so ga v bolnico.

Tako ga je udarila, da si je zlomila roko. V Kozarja hri Dobrovi je Franja Galič tako udarila svojega sina po hrbtu, da si je zlomila roko. No, ta sin pa mora imeti preštantano trd hrbet.

8000 kron vredno plahto je ukradel neznan tat tvrčki Hapler in Aich na Rečici.

Detektiv, ki ni detektiv. V torek so se peljali z železnico štirje trgovci iz Velikega Bečkereka proti Vršču. Da bi si nekoliko krajšali dolgočasno vožnjo, so igrali karte. Pri tem je naenkrat vstopil v kupe mladi človek v spremstvu orožnika, ki se je legitimiral kot detektiv, ter zaplenil trgovcem karte in denar, ki je bil v igralni blagajni, okrog 250 dinarjev, orož. — Kratko za tem pa se je orožnik vrnil in povedal presenečenim trgovcem, da se je legitimiral prefrigan »detektiv« z napačno legitimacijo ter je nato pobegnil. O prefriganem detektivu ni nobenega sledu.

Huda nevesta. Rezervni kapetan D. Simić, ki je bil kot invalid nastavljen pri beograjskem policijskem ravnateljstvu, je živel že od leta 1919 v prav sladkih odnošajih z Zoro Rakič. Ker pa je bil kapetan Simić silno »lahke« narave, je skušal v poslednjem času potihoma zlesti iz teh sladkih vezl, kar pa je njegova Roza opazila ter prepčila na ta način, da je prišla v urad svojega ljubljena ter oddala nanj dva strela iz revolverja in ga težko ranila. Ker je bila ravno na pričilji, so jo kar tam spravili v »hladilnico«.

Grozen zločin razbojnikov. V vasi Veliškovci pri Osjeku so te dni neznan razbojnik ubil posestnika Rajliča, njegovo ženo, hčer in mater. Razbojnik je oplenil svoje žrtve in vsvo hišo, nato pa zbežali. Med tamošnjim prebivalstvom vlada silno razburjenje. Orožniki pridno zasledujejo morilce, toda doslej še brez uspeha.

Vnuk in babica — zakonski par. V kanadskem mestu Calaisu je prišel te dni pred mestnega pastora mladenič, star 18 let, in ženska, stara 48 let — pozneje se je ugotovilo, da se je zlagala za celih 28 let. Predstavila sta se pastoru kot ženin in nevesta. Pastor jima je ugodil in poročna ceremonija je bila kmalu gotova. V času, ko sta novopečena zakonska sprejemala običajne čestitke, se je vrnil iz župnišča pastor in hitel dopovedovati, da je pravkar sklenjeni zakon neveljaven. On je namreč po izvršeni poročni ceremoniji dobil obvestilo, da je nevesta ženinu — babica. Mladenič je bil sin njene hčere, ki je bivala v nekem oddaljenem mestu. Se kot detetu mu je umrla mati in otrok je bil izročen babici v vzgojo. Ko je dorasel, ni vedel, da je njen vnuk, nego si je bil v svesti, da je ona popolnoma tuja ženska napram njemu. In iz hvaležnosti, da ga je tako lepo vzgajala, jo je poročil. Sedaj pa iz tega zakona ne bo seveda nič.

Ljubljana.

Iz sodnih krogov. Za sodnike za okrožje višjega deželnega sodišča lju. lanskega so imenovani avskultanti dr. Stanko Žitko, Joško Brgoč, dr. Ivan Šlibar in Jos. Rus.

Prijeli so ga. Svoj čas smo poročali, da je Matej Tomšič ukradel stavniku Curku v Ljubljani več stvari in ga tako oškodoval za 6720 kron. Sedaj so tega ptička našli orožniki v Velikih Laščah in ga spravili na varno.

No site zaradi njihovih velikih prednosti PALMA kaučuk potpetnike in potplate

Znižane cene pri A. SINKOVIC inl. R. SOSS LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

E. Adamič: 16 jugoslovenskih narodnih pesmi II. del (mešani zbori) Je izšel in se dobiva v Zvezni knjigarni, Ljubljana Marijin trg 8. Cena Din 12.—

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

»Ne, ne, prav gotovo se ne motim, bil je on. Proketo me je grdo pogledal! Bleščanje njegovih oči kaže, da je to človek, ki ne razume nobene šale. Ali morda ve, da se je nahajala njegova nevesta v hiši barona Hardyja. To bi bilo proketo nerodno! Ker, dasi je le ponižen »kramar«, se mi vendar zdi, da ima nekaj, kar opravičuje, da se ga bojim, kot živega satana!«

Past.

V resnici je bil Viljem Morris, katerega je videl Clifford. Mlad! mož je bil nenavadno razburjen in za svojo razburjenost je imel v resnici dovelj vzroka.

Odkar je zadnjič govoril z ljubljeno Elen, se mu ni več posrečilo, da bi jo srečal in spregovoril z njo nekaj besed. Ko je le danes preprosil za nujen sestanek, mu je prišla naproti hladno in odbijajoče in je odgovarjala na vse njegove ljubezenske izlive mrzlo in umerno.

H koncu jo je ves divji zapustil, ne da bi opazil, da je bila Elen že na tem, da mu popolnoma odpusti. Sedaj se ga je zopet

popolnoma polastila njegova druga narav, sedaj je bil zopet strašni tajinstveni mož, ki je iskal svojih žrtev.

Viljem je vedel, da policija ne opazuje več krčme »Pri britanskem levu« in tako je sporočil svojemu pomočniku Jimu, naj ga danes čaka v znani sobi brez oken.

Kmalu je stopil Viljem skozi zadnja vrata na dvorišče krčme, takoj nato pa v hišno vežo, kjer si je z nekaj prijemi pritrčil krinko na obraz. Nato je v že znanih presledkih potrkal na vrata sobe brez oken.

Vrata so se takoj odprla in Jim se je spoštljivo priklonil maskiranca.

Viljem se je vsedel na enega stolov in poklical Jima bližje.

»Kaj je novega?«

»Ne mnogo, gospodar! Kot ste mi ukazali, sem obiskal vse krčme v Whitechaplu in prisluškoval, kaj da govore ljudje o zadnjem umoru.«

»No in kaj ste slišali?«

»Povsod vlada popolna zbežanost. Vlačuge trumoma zapuščajo svoja dosedanja stanovanja in se preseljujejo v oddaljena predmestja. Nekatere zapuščajo celo London sam, le da si rešijo svoje življenje.«

»Hahaha!« se je smejal Jak. »Ravno to sem hotel. Vsa druhal naj trepeta pred menoj!«

»To ste popolnoma dosegli, gospodar. Hujše jim že ne more biti, ker med njimi vlada pravcata smrtna panika in zvečer ne spravite nobene več na cesto.«

»Dobro, dobro! Toda sedaj mi povejte, kaj je počel Clifford zadnje dni? Da je od Mary Jenkinsove prejel moje pismo, ste mi že poročali. Kaj se je zgodilo dalje?«

»Gospodar,« se je smejal Jim, »zdi se mi, da se je Clifford proketo ustrašil. Videl sem ga, kako je bled kot stena zapustil hišo v Nelsonovi ulici, kjer sedaj stanuje gospodična Jenkinsova in nekaj dni se potem sploh ni več prikazal na beli dan. Pravili so, da je bolan, toda jaz sem vedel bolje, kaj da mu manjka. Včeraj pa sem ga videl, kako se je podal k baronu Hardyju, od njega pa sem kaj k »Britanskem levu.«

»Lopov menda vendar noče zapeljati ljubke krčmarjeve hčerke? No tukaj pride na pravo! Dekle je skozi in skozi pošteno in bo dalo lopovu odgovor, ki mu je zvenel precej časa v ušesih.«

»Ne gospod, radi krčmarjeve hčerke ni prišel Clifford semkaj, pač pa radi nove natakariče.«

»Radi nove natakariče?« je začudeno vprašal maskiranec.

MALI OGLASI

parnilni strojih, isče mesta v Ljubljani ali drugje. Naslov: Leopold Keber, električnik, Smarčar pri Kamniku. 910

PRODAJA:
RADI NESPORAZUMA
umetni mlin — celo poslopje, vse popolnoma novo in obsega 5 sob, 2 kuhinji, 2 hleva in svinjak ter 1 oral zemlje. Brta Kovačič, Podlož, Ptuiška gora. 909

isčem SPRETNEGA DE-LAVCA s primerno šolsko naobrazbo, ki bi imel veselje do fabricacije papirnih izdelkov. Biti mora vojaščine prost — I. Bonač, sln. Copenova cesta 16. 884

TRGOVINO z nekaj oral zemlje sredi vasi, pri farni cerkvi po nizki cenil. Naslov v upravi lista. 902

KONTORISTINJA s pisarniško prakso bi rada premenila mesto. Sta bi najraje za blaginščarko ali v kakor trgovino tudi izven Ljubljane. Ponudbe prositi pod šifro »Poštena« na ur. lista. 918

Uprava »OFICIRSKOG DO-MA« v Ljubljani rabljen klavir. Ogloda se lahko pri majorju Brahek v pisarni Dravske divizije soba št. 7. 917

RAZNO:
»APNO« la, kamniško, priznano najboljšo kakovostno vedno v založi, (dnevna produkcija 1 vagon) po zmernih cenah, nudl: Fr. Bodlal, trgovec z lesom in apnom, Kregrajevo, p. Kamnik. 900

POSESTVO pol ure od mesta Celje, pripravno za trgovino 3-4 orale zemlje na dobrem prostoru takoj. Stanovanje na razpolago. Cena in naslov pri podružnici »Jugoslavija«, Celje. 916

GOSTILNO V NAJEM ali na račun isče gospodična v tej stroki dobro izurjena. Naslov pri upravi lista. 912

HISO Z VRTOM in njivo, 6 mernikov setve v Čerčah 26 pri Kranju za ceno 35.000 dinarjev. 914

Zen. ponudbe
LIUBLJANČAN, 28 let star, glasbenik želi v svrhu takojšnje ženitve znanja z do 25 let staro gospodično z dežele. Pogoji: neomadeževana preteklost in nekaj premoženja. Le resne ponudbe, ako možgote s sliko pod šifro »Poštenost« na anonimno družbo Alema Comp. panj, Ljubljana. Kongresni

SLUŽBE:
STROJNI KLJUČAVNICAR večš elektrotehnik in pri trg 3.

»Gritzer«
v vseh opreham material predvolni. cene najnižje edino le pri Josip Petelincu Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7. Pouk v vezenju brezplačen! Istotam igle, olje, vse nadomestna dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, sralice, kravate, ščetke, palice. Galanterija, gumbi, na veliko in malo! Najnižje cene! Točna postrežba!

Za Božič!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je: **MOJ ZVERINJAK** knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratak čas K 20

MOJI LJUBCKI živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu K 32

MLADI SLIKAR 10 tiskanih predlog za posnemanje z akvarel-barvami ali pastel-barvnik K 12

ČRNI PETER staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra K 12

Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

AUTO Bencin. — Pneumatika. Olje. — Vsa popravila. Mast. — In vožnje. Le prvovrstno blago in delo po solid cenah nudl: **Jugo-Auto d. z o. z.** v Ljubljani.

Enkratna objava 1 1/2 din.

Priporočalo se sledeče tvrdke:

SPEDICIJE:
Orient d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3. tel. 463.
Balkan, d. d. Ljubljana, Dimajska c.

KNJIGARNA:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

VELETRGOVINA VINA
Brača Antičević, veletrgovina dalmatinskega vina, žganja in olja. Pišve — Jelse — Dalmacija. — Podružnica: Logatec — Lož, Slovenija.

KAVARNE:
»Central«, Ljubljana poleg jubilejnega mosta, Stefan Mikolič.
JADRAN, Breg, vsak dan koncert.

RESTAVRACIJA »Zlatorog« Ljubljana, Gosposka ulica.

TRGOVINA Z ZLATNINO IN SREBRNINO:
Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ul. 6. Prvi domači zavod za povečanje slik.

KAMNOLOM IN OPERACIJSKI KLEMMANN ver. Fabrike, Oberfirchhem und Faurndau.

SLAŠČICARNA:
Kalaš, Ljubljana, Židovska ul.

Produktivna zadruga pleskarjev sobo- in črkoslikarjev reg. z. z. o. z. Ljubljana, Gosposka ul. 4.

Franc Prumal, Ljubljana, Mestni trg 251.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE:
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.

STAVBNO IN UMETNO TESARSTVO:
Jakob Pavlič, Domžale.

DOBAVLJALEC KLOBAS:
Novak Tavičič, Ljubljana, Moste 145, najcenejše in najhitrejše klobase.

PARNA PEKARNA:
Jakob Kavčič, Ljubljana Gradščice

TRGOVINA BOMBAŽA: SUKANCA ITD.
Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg 12.

PAPIRNA TRGOVINA:
I. Gajšek, Ljubljana, Sv. Petra c.

PRODAJA BUKOVIH DRV NA DEBELO IN DROBNO:
Družba Mirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

VLIVANJE VSAKOVRSNIH KOVIN:
Pezdričnik & Cie Ljubljana — Zg. Šiška.

KONFEKCIJE:
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

se sprejme pri večjem industrijskem podjetju v Ljubljani. Pogoji: Popolno znanje dvostavnega knjigovodstva, slovenščine in stenografije. Večletna praksa.

Nastop službe 1. febr. 1923. Poizve se pri ravnateljstvu državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani vsak delavnik od 9. do 10. ure in od 12 ure do 1/1. ure

Maraskino Morpurgo.

Cašica tega delikatnega likera je nepopisna užitek!

Cognac Dalmatia Medicinal

in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe. Prva dalmatinska odlikovana parna destilacija

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Herdin, Ljubljana, Beethovnova ulica 9.

Alojzij Lenček
stavbeni in galanterijski klepar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 29
se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in popravila.
Solidna postrežba !!! Zmerne cene!

P. n. gospodinj, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji
„Gritzer“
v vseh opreham material predvolni. cene najnižje edino le pri Josip Petelincu Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7. Pouk v vezenju brezplačen! Istotam igle, olje, vse nadomestna dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, sralice, kravate, ščetke, palice. Galanterija, gumbi, na veliko in malo! Najnižje cene! Točna postrežba!

Za leto 1923 Za leto 1922
Žepna koledarja
v dveh lično izdelanih oblikah 12x7 in 6x4 cm se dobijo po vseh knjigarnah in trgovinah s papirjem.
Koledarja sta lično vezana in tiskana na dobro limanem papirju. Naroče naj se direktno pri „Zvezni tiskarni in knjigarni“ v Ljubljani Wolfova ul. št. 1.

Največja izbira
Različnih pletenin, majic, nogavic in rokavic
pri tvrdki
A. & E. SKABERNE,
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

VRTNAR, krasno pesniško zbirko, ki je preložena v vse svetovne jezike, je založila v izbranem prevodu Dr. A. Gradnika Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8
Cena broširanemu izvodu Din. 16.—, vezanemu v papir Din. 20.—, v usnje krasno vezano Din. 50.—.

Praktična darila za Božič!
Fino perilo za dame in gospode, žepne rute, namizne garniture, kompletne opreme za neveste, dobite najceneje pri tvrdki
H. ŠARC, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Zimska sezija!
Velike množine zimskega blaga ravno kar došle
A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg 10.

„SLOGRAD“

Slovenska gradbena in industrijska d. d. Ljubljana.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani:
Tel. Interurb. 180. — Tehnična pisarna v tovarni Keršič Sp. Šiška.

Izvršuje:
stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industr. zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije.

Zastopa:
patent dr. ing. Empergera za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, silo, mostovih in podobno).

Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.
Špecialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Izdeluje:
vse vrste tehničnih projektov, statičnih preračunov, stroškovnih in rentabilitetnih proračunov.

Gradbena vodstva: Kranj, Tržič, Logatec.

Naprodaj!
Parcele! — Bencinmotor!
Prodajo se 4 parcele v najlepši legi v Ljubljani - Prule. — Istotam na prodaj bencinmotor v najboljšem stanju, skoro nov, malo rabljen z 8—10 HP.
Več se poizve Grubarjevo nabrežje št. 22.

Vsako količino jelenov, srn, zajcev, fazanov, jerebic itd. kupujem in plačam po najvišjih cenah.
Anton Lössching, Maribor.